
MONOGRAFIE PRAWNICZE

SAMORZĄDOWE
KOLEGIA ODWOŁAWCZE
W SYSTEMIE
ADMINISTRACJI
PUBLICZNEJ

Pod redakcją

RAFAŁA BUCHOLSKIEGO
JACKA JAŚKIEWICZA
AGNIESZKI MIKOS-SITEK

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

SAMORZĄDOWE KOLEGIA ODWOŁAWCZE
W SYSTEMIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Pod Redakcją
Rafała Bucholskiego
Jacka Jaskiewicza
Agnieszki Mikos-Sitek

Polecamy nasze najnowsze publikacje z tej serii:

Paweł Daniel

**NARUSZENIE PRZEPISÓW POSTĘPOWANIA JAKO
PRZESŁANKA UCHYLENIA DECYZJI LUB POSTANOWIENIA
W POSTĘPOWANIU SĄDOWOADMINISTRACYJNYM**

Małgorzata Wach-Pawliczak

**WYŁĄCZENIE WSPÓLNIKA ZE SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ
ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**

Kamil Czaplicki

**DOKUMENTY TOŻSAMOŚCI. ADMINISTRACYJNOPRAWNE
ASPEKTY WYKORZYSTYWANIA TECHNIK
BIOMETRYCZNYCH**

Radostaw Flejszar

ZASADA DYSPOZYCYJNOŚCI W PROCESIE CYWILNYM

Paulina Twardoch

**SPRAWY MAJĄTKOWE PARTNERÓW Z ZAREJESTROWANEGO
ZWIAZKU**

Paweł Hadyna

**WPŁYW PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI NA HIPOTEKĘ
NA UDZIALE WE WSPÓŁWŁASNOŚCI**

Przemysław Pest

**UDZIAŁY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WE WPŁYWACH Z PODATKÓW DOCHODOWYCH**

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

[Kup książkę](#)

SAMORZĄDOWE KOLEGIA ODWOŁAWCZE W SYSTEMIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Pod Redakcją
RAFAŁA BUCHOLSKIEGO
JACKA JAŚKIEWICZA
AGNIESZKI MIKOS-SITEK

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2016

Wydawca: Dominika Lisiewicz

Recenzja: prof. KUL dr hab. Paweł Smoleń

Publikacja dofinansowana przez Państwową Wyższą Szkołę
Zawodową im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2016**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-8789-5

ISBN e-book 978-83-255-8790-1

[Kup książkę](#)

Spis treści

Wykaz Autorów	XI
Wykaz skrótów	XIII
Wykaz literatury	XIX
Wprowadzenie	XXXVII

Część I. Pozycja ustrojowa, podstawy prawne i zasady funkcjonowania samorządowych kolegiów odwoławczych

Rozdział I. Propozycje reformy samorządowych kolegiów

odwoławczych w świetle zasad i standardów Konstytucji RP

(prof. dr hab. Bogusław Banaszak)	3
§ 1. Uwagi wstępne	3
§ 2. Propozycja likwidacji SKO i powierzenia spraw należących do ich kognicji sądom administracyjnym I instancji	4
§ 3. Propozycja likwidacji SKO, które jako organy wyższej instancji ograniczają samodzielność gmin	9
§ 4. Propozycja dostosowania struktury SKO do podziału administracyjnego państwa i pozostawienia 16 SKO, przy równoczesnym ograniczeniu ich kompetencji	11
§ 5. Propozycja utworzenia nowego pionu instancji odwoławczych przy wykorzystaniu struktury organizacyjnej SKO (trybunałów administracyjnych, administracyjnych kolegiów odwoławczych)	14
§ 6. Propozycja przekształcenia SKO w sądy administracyjne	15
§ 7. Przesłanki reformy SKO i jej zakres	15

Rozdział II. Status zawodowy etatowego członka samorządowego

kolegium odwoławczego (dr Dorota Kaczorkiewicz)	19
§ 1. Uwagi wstępne	19
§ 2. Akty prawne normujące status zawodowy etatowego członka samorządowego kolegium odwoławczego	21
§ 3. Wyznaczniki statusu zawodowego związane z samorządowymi kolegiami odwoławczymi	23
§ 4. Wyznaczniki statusu zawodowego związane z pełnieniem roli etatowego członka samorządowego kolegium odwoławczego	25
§ 5. Podsumowanie	31

Rozdział III. Zasada niezawisłości członków składu orzekającego samorządowego kolegium odwoławczego (<i>r.pr. Remigiusz Mazur</i>)	33
§ 1. Samorządowe kolegium odwoławcze jako organ administracyjny II instancji	33
§ 2. Zasada niezawisłości członków składu orzekającego samorządowego kolegium odwoławczego	36
I. Doktrynalne i ustawowe założenia niezawisłości	36
II. Praktyczne aspekty niezawisłości	37
§ 3. Chroniona ustawą niezależność członków składu orzekającego samorządowego kolegium odwoławczego	39
§ 4. Niedostatki istniejącej ochrony niezależności członków składu orzekającego samorządowego kolegium odwoławczego	40
I. Związanie wadliwym aktem podustawowym	40
II. Relacje z innymi organami administracji publicznej	43
III. Sądowa kontrola działalności samorządowego kolegium odwoławczego	46
§ 5. Próba podsumowania prawnego statusu członka kolegium	47
§ 6. Podsumowanie	49
Rozdział IV. Uwarunkowania etyczne odpowiedzialności dyscyplinarnej członka samorządowego kolegium odwoławczego (<i>dr Michał Peno</i>)	51
§ 1. Uwagi wstępne	51
§ 2. Zagadnienia etyki zawodowej w administracji publicznej. Czy członkowie kolegium tworzą grupę zawodową?	54
§ 3. Problemy etyki zawodowej członków samorządowych kolegiów odwoławczych	57
§ 4. Odpowiedzialność za stosowanie prawa i realizację sprawiedliwości jako wymóg oczekiwań i aspiracji	61
§ 5. Godność zawodowa i etyczne uwarunkowania odpowiedzialności etatowego i pozaetatowego członka kolegium	65
§ 6. Podsumowanie	68
Rozdział V. Finansowanie działalności samorządowych kolegiów odwoławczych (<i>dr Agnieszka Mikos-Sitek</i>)	71
§ 1. Ujęcie historyczne	71
§ 2. Podstawy prawne funkcjonowania oraz finansowania działalności samorządowych kolegiów odwoławczych	73
§ 3. Samorządowe kolegium odwoławcze jako jednostka sektora finansów publicznych	74
§ 4. Zasady finansowania z budżetu państwa na zasadach budżetowania brutto	77

§ 5. Samorządowe kolegia odwoławcze jako państwowe jednostki budżetowe	79
§ 6. Roczny plan finansowy jako podstawa prowadzenia gospodarki finansowej samorządowych kolegiów odwoławczych	81
§ 7. Samorządowe kolegium odwoławcze jako dysponent części budżetowej	82
§ 8. Problemy w zakresie uwarunkowań ekonomiczno-organizacyjnych funkcjonowania samorządowych kolegiów odwoławczych	84
 Część II. Kompetencje samorządowych kolegiów odwoławczych na tle postępowań sądowych, administracyjnych i podatkowych	
Rozdział I. Ograniczenia władztwa samorządowego kolegium odwoławczego w postępowaniach odwoławczych w sprawach podatkowych (prof. UZ dr hab. Andrzej Gorgol)	
§ 1. Uwagi wstępne	91
§ 2. Zasadne ograniczenie władztwa podatkowego samorządowego kolegium odwoławczego	94
§ 3. Kontrowersyjne ograniczenie władztwa podatkowego samorządowego kolegium odwoławczego	101
§ 4. Podsumowanie	105
 Rozdział II. Pozycja ustrojowa samorządowych kolegiów odwoławczych jako organów podatkowych (dr Rafał Bucholski)	
§ 1. Uwagi wstępne	109
§ 2. Formy rozstrzygania spraw podatkowych przez samorządowe kolegia odwoławcze	112
§ 3. Postępowanie dowodowe w postępowaniu podatkowym prowadzonym przez samorządowe kolegia odwoławcze	116
§ 4. Samorządowe kolegia odwoławcze w postępowaniach w sprawie stosowania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych	120
§ 5. Samorządowe kolegia odwoławcze a postępowanie w sprawie wydawania indywidualnych interpretacji podatkowych przez samorządowe organy podatkowe	124
§ 6. Podsumowanie	126
 Rozdział III. Instancyjność postępowania administracyjnego w świetle projektu nowelizacji Kodeksu postępowania administracyjnego (dr Joanna Wegner-Kowalska)	
§ 1. Uwagi wstępne	131
§ 2. Procesowe ujęcie instancyjności administracyjnej	133
§ 3. Kształtowanie instancyjności postępowania administracyjnego w świetle standardów wypracowanych w orzecznictwie ETPC	136

§ 4. Mechanizm weryfikacji decyzji w strukturach administracji	139
§ 5. Efektywność działania administracji	142
§ 6. Projektowane zmiany w postępowaniu administracyjnym	143
Rozdział IV. Uprawnienia autokontrolne organu administracji publicznej w nowych regulacjach procesowych (dr Tomasz Grzybowski)	149
§ 1. Uwagi wstępne	149
§ 2. Aktualny stan prawny	152
§ 3. Zakres uprawnień autokontrolnych organu po zmianie PostAdmU	155
§ 4. Podsumowanie	163
Rozdział V. Związanie wskazaniami zawartymi w decyzji kasacyjnej organu odwoławczego (dr Jacek Jaśkiewicz)	165
§ 1. Uwagi wstępne	165
§ 2. Wykładnia, ocena prawna, wskazania co do dalszego postępowania	166
§ 3. Kontrola instancyjna a związanie organu administracyjnego decyzją kasacyjną	170
§ 4. Przedmiot i zakres związania organu I instancji wskazaniami organu odwoławczego	176
§ 5. Skutki naruszenia związania wskazaniami organu odwoławczego ...	181
§ 6. Podsumowanie	183
Rozdział VI. Odmowa wszczęcia postępowania administracyjnego – zagadnienia wybrane (SNSA Marzenna Linska-Wawrzon)	185
§ 1. Uwagi wstępne	185
§ 2. Przepis art. 61a KPA w ocenie przedstawicieli doktryny	188
§ 3. Analiza orzecznictwa sądów administracyjnych na tle unormowania zawartego w art. 61a KPA	197
§ 4. Podsumowanie	205
Rozdział VII. Kilka uwag w zakresie sądowej kontroli postanowień wierzyciela w przedmiocie zarzutów w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (dr Przemysław Kledzik)	207
§ 1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy egzekucji administracyjnej	207
§ 2. Status prawny wierzyciela	210
§ 3. Tryb rozpatrywania oraz kontrola rozstrzygnięć wierzyciela w przedmiocie zarzutów	213
Rozdział VIII. Orzecznictwo samorządowych kolegiów odwoławczych z perspektywy dostępności informacji prawnej w Polsce (prof. ALK dr hab. Przemysław Polański)	225
§ 1. Uwagi wstępne	225
§ 2. Dostępność orzecznictwa SKO w Polsce	227

§ 3. Liczba decyzji i postanowień SKO w latach 2013 i 2014	232
§ 4. Rodzaje spraw	236
§ 5. Podsumowanie	237
 Część III. Samorządowe kolegia odwoławcze a funkcjonowanie samorządu terytorialnego 	
Rozdział I. Uchwały „antysmogowe” sejmiku województwa (<i>prof. zw. dr hab. Marek Górski</i>)	241
§ 1. Uwagi wstępne	241
§ 2. Upoważnienie sejmiku województwa do podjęcia uchwały w kontekście przewidzianych w niej ograniczeń lub zakazów	244
§ 3. Wymagania proceduralne	247
§ 4. Wymagania dotyczące treści uchwały	249
§ 5. Podsumowanie	253
Rozdział II. Kontrola i nadzór w działalności stowarzyszeń (<i>dr hab. Bartosz Kołaczkowski</i>)	255
§ 1. Uwagi wstępne	255
§ 2. Ogólne założenia polskiej regulacji prawnej stowarzyszeń	259
§ 3. Pojęcie kontroli i nadzoru	263
§ 4. Podmioty mające uprawnienia nadzorcze i środki nadzoru nad stowarzyszeniami	266
§ 5. Kontrola społeczna realizowana przez stowarzyszenia	275
§ 6. Podsumowanie	277
Rozdział III. Fakultatywny charakter dodatkowej opłaty rocznej (<i>dr Mariusz Kotulski, dr Mariusz Oleś</i>)	279
§ 1. Warunki ustalenia dodatkowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego	279
§ 2. Ustalenie dodatkowej opłaty rocznej a uznanie administracyjne	281
§ 3. Fakultatywność działania jurysdykcyjnego	284
§ 4. Podsumowanie	287
Rozdział IV. Zakładowe korzystanie z rzeczy publicznych w pomocy społecznej (<i>dr Paweł Zaborniak</i>)	291
§ 1. Uwagi wstępne	291
§ 2. Domy pomocy społecznej	293
§ 3. Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku	299
§ 4. Podsumowanie	303

Rozdział V. Konstrukcja i charakter prawny systemu wyrównywania dochodów jednostek samorządu terytorialnego (<i>prof. nadzw. dr hab. Alicja Młynarczyk</i>)	305
§ 1. Uwagi wstępne	305
§ 2. Założenia funkcjonowania pionowego systemu wyrównywania dochodów jednostek samorządu terytorialnego	306
§ 3. System wyrównywania dochodów jednostek samorządu terytorialnego w przepisach konstytucyjnych	312
§ 4. Konstrukcja i ocena systemu wyrównywania poziomego	315
§ 5. Podsumowanie	319
Rozdział VI. Samorząd terytorialny w Unii Europejskiej – w kierunku Europy zdecentralizowanej? (<i>dr Aleksandra Szerba-Zawada</i>)	321
§ 1. Uwagi wstępne	321
§ 2. Unia Europejska jako system władzy	322
§ 3. Zasada pomocniczości a samorządność w UE	323
§ 4. Samorząd terytorialny w <i>acquis de l'Union</i>	326
§ 5. Samorząd terytorialny w mechanizmie władzy Unii Europejskiej – przykład Komitetu Regionów	332
§ 6. Podsumowanie	336
Rozdział VII. Rozstrzygnięcia administracyjne organów samorządu terytorialnego i ich kontrola instancyjna w Polsce międzywojennej po unifikacji postępowania administracyjnego w 1928 r. (<i>dr Marek Tkaczuk</i>)	339
§ 1. Uwagi wstępne	339
§ 2. Samorząd terytorialny w II Rzeczypospolitej i jego geneza	340
§ 3. Postępowanie administracyjne w II Rzeczypospolitej	342
§ 4. Podsumowanie	344
Indeks rzeczowy	345

Wykaz Autorów

prof. dr hab. Bogusław Banaszak – Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego, członek Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów (w latach 2006–2010 Przewodniczący Rady Legislacyjnej), członek Komitetu Nauk Prawnych PAN, członek tzw. Komisji Weneckiej, dr h.c. czterech uniwersytetów europejskich

dr Rafał Bucholski (red.) – adiunkt w Katedrze Prawa Administracyjnego i Finansowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego, członek Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gorzowie Wielkopolskim, radca prawny

prof. UZ dr hab. Andrzej Gorgol – Kierownik Katedry Prawa Administracyjnego i Finansowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego, członek Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lublinie, radca prawny

prof. zw. dr hab. Marek Górski – kierownik Katedry Prawa Ochrony Środowiska na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego

dr Tomasz Grzybowski – starszy asystent sędziego w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, radca prawny

dr Jacek Jaśkiewicz (red.) – adiunkt na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim

dr Dorota Kaczorkiewicz – doktor nauk prawnych, członek samorządowego kolegium odwoławczego, wykładowca i trener z zakresu prawa karnego skarbowego, prawa dyscyplinarnego, podatków i opłat lokalnych oraz postępowania podatkowego

dr Przemysław Kledzik – adiunkt w Katedrze Prawa i Postępowania Administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego, członek Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gorzowie Wielkopolskim, radca prawny

dr hab. Bartosz Kołaczkowski – adiunkt w Katedrze Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

dr Mariusz Kotulski – adiunkt w Katedrze Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie

Marzenna Linska-Wawrzon – sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego

Remigiusz Mazur – Wiceprezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu, członek Regionalnej Komisji Orzekającej w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Opolu, uczest-

nik studiów doktoranckich prowadzonych na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu, radca prawny

dr Agnieszka Mikos-Sitek (red.) – adiunkt w Katedrze Prawa Finansowego i Ekonomii Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

prof. nadzw. dr hab. Alicja Młynarczyk – kierownik Katedry Prawa Gospodarczego i Prawa Finansowego na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

dr Mariusz Oleś – asystent w Katedrze Prawa Administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, aplikant prokuratorski w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury

dr Michał Peno – adiunkt w Katedrze Teorii i Filozofii Prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego

prof. ALK dr hab. Przemysław Polański – Katedra Metod Ilościowych i Zastosowań Informatyki na Akademii Leona Koźmińskiego, dyrektor ds. Rozwoju SIP Legalis Wydawnictwa C.H.Beck, Prezes Fundacji Rozwoju Edukacji Elektronicznej

dr Aleksandra Szerba-Zawada – kierownik Zakładu Administracji na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

dr Marek Tkaczuk – adiunkt w Katedrze Prawa Rzymskiego, Historii Prawa i Doktryn Polityczno-Prawnych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego

dr Joanna Wegner-Kowalska – adiunkt w Katedrze Postępowania Administracyjnego Porównawczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego, adwokat

dr Paweł Zaborniak – sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

DochSamTerytU	ustawa z 13.11.2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 198)
EKPC	Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzona w Rzymie 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.)
FinPublU	ustawa z 27.8.2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.)
FinPublU98	ustawa z 26.11.1998 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.)
FinPublU05	ustawa z 30.6.2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.)
GospNierU	ustawa z 21.8.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1774 ze zm.)
Karta	Europejska Karta Samorządu Lokalnego, sporządzona w Strasburgu 15.10.1985 r. (Dz.U. z 1994 r. Nr 124, poz. 607 ze sprost.)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 380 ze zm.)
KP	ustawa z 26.6.1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1502 ze zm.)
KPA	ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 23)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
Konstytucja marcowa	ustawa z 17.3.1921 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 44, poz. 267 ze zm.)
Konstytucja RP	ustawa z 2.4.1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
KontrSkarbU	ustawa z 28.9.1991 r. o kontroli skarbowej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 720 ze zm.)

Wykaz skrótów

NSAU	ustawa z 11.5.1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.)
NSAU80	ustawa z 31.1.1980 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. Nr 4, poz. 8 ze zm.)
OchrPPOżU	ustawa z 24.8.1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 191 ze zm.)
OdpFunkPublU	ustawa z 20.1.2011 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa (Dz.U. Nr 34, poz. 173 ze zm.)
OgrDziałGospU	ustawa z 21.8.1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584 ze zm.)
OrdPU	ustawa z 29.8.1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.)
PomSpołU	ustawa z 12.3.2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.)
PostAdmR	rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 22.3.1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz.U. Nr 36, poz. 341 ze zm.)
PostAdmU	ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 718 ze zm.)
PożPubWolontU	ustawa z 24.4.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.)
PrBud	ustawa z 7.7.1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.)
PrCelne	ustawa z 19.3.2004 r. – Prawo celne (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 858 ze zm.)
PrOchrŚrod	ustawa z 27.4.2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 672 ze zm.)
PrStow	ustawa z 7.4.1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1393 ze zm.)
PrStowR	rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1932 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. Nr 94, poz. 808 ze zm.)
PrSzkolWyż	ustawa z 27.7.2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 572 ze zm.)

PrUSA	ustawa z 25.7.2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1066)
PracSamU	ustawa z 21.11.2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 902)
SamGminU	ustawa z 8.3.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446)
SamKolOdwołU	ustawa z 12.10.1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1659 ze zm.)
SamPowiatU	ustawa z 5.6.1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 814)
SamTerU	ustawa z 8.3.1990 r. o samorządzie terytorialnym (t.j. Dz.U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.)
SamWojU	ustawa z 5.6.1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 486)
SysUbSpołU	ustawa z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 963 ze zm.)
ŚrodInfU	ustawa z 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.)
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z 26.10.2012 r., wersja skonsolidowana (Dz.Urz. UE C Nr 326, s. 47)
TUE	Traktat o Unii Europejskiej z 26.10.2012 r., wersja skonsolidowana (Dz.Urz. UE C Nr 326, s. 13)
ZmUSamTerU	ustawa z 23.3.1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz.U. Nr 35, poz. 294 ze zm.)

2. Organy orzekające

JST	jednostki samorządu terytorialnego
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
NSA (5)	Naczelny Sąd Administracyjny w składzie 5 sędziów
NSA (7)	Naczelny Sąd Administracyjny w składzie 7 sędziów
SA	Sąd Apelacyjny
SKO	samorządowe kolegium (-a) odwoławcze
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny

TSUE	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
UE	Unia Europejska
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny

3. Czasopisma, publikatory

AUL FI	Acta Universitas Lodziensis, Folia Iuridica
AUW	Acta Universitas Wratislaviensis
BSN	Biuletyn Sądu Najwyższego
BSP	Białostockie Studia Prawnicze
DGP	Dziennik Gazeta Prawna
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	Dziennik Urzędowy
EP	Edukacja Prawnicza
FK	Finanse Komunalne
GSP	Gdańskie Studia Prawnicze
KPP	Kwartalnik Prawa Publicznego
MoP	Monitor Prawniczy
ONSA	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
OSA	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSNAPiUS	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Izba Wojskowa
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego seria A
PiP	Państwo i Prawo
PS	Przegląd Sądowy
Prz. Sejm.	Przegląd Sejmowy
Rej.	Rejent
Rzeczp.	Rzeczpospolita
SM	Sprawy Międzynarodowe
SL	Studia Lubuskie
SPE	Studia Prawno-Ekonomiczne
ST	Samorząd Terytorialny
Współ.	Wspólnota
ZNSA	Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

4. Inne skróty

art.	artykuł

itd.	i tak dalej
lit.	litera
m.in.	między innymi
n.	następny (-a, -e)
np.	na przykład
orz.	orzeczenie
pkt.	punkt
por.	porównaj
post.	postanowienie
r.	rok
s.	strona
t.	tom
tj.	to jest
t.j.	tekst jednolity
tzw.	tak zwany (-a, -e)
ust.	ustęp
wyr.	wyrok
zd.	zdanie
ze zm.	ze zmianami
zob.	zobacz

Wykaz literatury

- B. Adamiak*, w: *B. Adamiak, J. Borkowski*, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Legalis 2014, kom. do art. 61a KPA
- B. Adamiak*, Odwołanie w polskim systemie postępowania administracyjnego, AUW No 503, Prawo LXXXVIII, Wrocław 1980
- B. Adamiak*, Prawo do procesu na drodze administracyjnej jako gwarancja realizacji zasady demokratycznego państwa prawnego, w: Instytucje procesu administracyjnego i sądownoadministracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Ludwikowi Żukowskiemu, Przemysł-Rzeszów 2009
- B. Adamiak*, w: *B. Adamiak, J. Borkowski*, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2009
- B. Adamiak, J. Borkowski*, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 1996
- B. Adamiak, J. Borkowski, A. Skoczylas*, Prawo procesowe administracyjne, w: *R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel* (red.), System Prawa Administracyjnego, t. 9, Warszawa 2010
- J.A. Andre*, Role morality as a complex instance of ordinary morality, *American Philosophical Quarterly* 1991
- S. Babiarz, B. Dauter, B. Gruszczyński, R. Hauser, A. Kabat, M. Niezgódka-Medek*, Ordynacja podatkowa. Komentarz, Warszawa 2013
- B. Banaszak*, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Warszawa 2012
- B. Banaszak*, Prawo konstytucyjne, Warszawa 2012
- B. Banaszak*, Propozycje reformy samorządowych kolegiów odwoławczych w świetle zasad i standardów Konstytucji RP, *Casus* 2015, Nr 2
- K.W. Baran* (red.), Prawo urzędnicze. Komentarz, Warszawa 2014
- J. Bardach, B. Leśnodorski, M. Pietrzak*, Historia ustroju i prawa polskiego, Warszawa 1993
- Z. Bauman*, Ponowoczesność jako źródło cierpień, Warszawa 2000
- M. Bąkiewicz*, Samorządowe kolegia odwoławcze. Ewolucja, stan obecny i perspektywy instytucji, *ST* 2008, Nr 9
- G. Bieniek*, w: *G. Bieniek, M. Gdesz, S. Kalus* (red.), Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz, Warszawa 2012
- Biuro Orzecznictwa NSA, Sprawozdanie roczne z działalności sądów administracyjnych za 2014 r., <http://www.nsa.gov.pl/sprawozdania-roczne.php> (dostęp: 19.7.2016 r.)
- B. Bładowski*, Środki odwoławcze w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2013